

Osaamisella metallit talteen kuonasta

Pohjakuonien hyödyntämisestä on tulossa Suomen Erityisjäte Oy:lle tärkeä tukijalka pilaantuneiden maiden ja vaarallisten jätteiden käsittelyn ohella.

■ ELINA SAARINEN

▲ Suomen Erityisjäte Oy toimii Forssan Kiimassuon jätekeskuksessa kolmessa käsittelypisteessä. Lisäksi Erityisjäte tekee nyt kuonan käsittelytutkimusta HSY:llä Ämmässuolla ja Lakeuden Etapilla Ilmajoella.

10-vuotias Suomen Erityisjäte Oy on aina kasvatanut osaamistaan tutkimus- ja kehitysprojekteilla ja verkostomaisella kumppanuusrakenteella. Verkostorakenne on yrityksen erityispiirre: yrityksellä on pitkät sopimussuhteet esimerkiksi laadunvalvontaa, laboratoriopalveluja ja urakointia hoitavien kumppaneiden kanssa.

LHJ Group ja Niska & Nyssönen perustivat Suomen Erityisjäte Oy:n vuonna 2004 Forssaan käsittelemään pilaantuneita maita, joiden kunnostamisessa olivat tuolloin alkamassa ensimmäiset isot projektit.

Alkuvaiheessa Erityisjäte käsitteli 30 000 – 50 000 tonnia pilaantuneita maita, muutaman kohteen vuodessa.

Nykyisin yritys vastaanottaa jo noin 170 000 tonnia pilaantuneita maita, ja kohdemäärä on räjähtänyt kolmeensataan.

”Kohteiden koko on pienentynyt huomattavasti mutta kokonaismäärä on kasvanut. Myös menetelmät ovat vaihtuneet alkuaajoista, jolloin stabilointi oli kustannustehokasta. Nykyisin pilaantuneita maita loppusijoitetaan tai kompostoidaan”, kertoo Suomen Erityisjäte Oy:n kehitysjohtaja, yrityksessä lähes perustamisesta lähtien työskennellyt **Riina Rantsi**.

Rantsin mukaan ei ole nähtävissä, että pilaantuneiden maiden massamäärät olisivat merkittävästi putoamassa. Entisten teollisuuslaitosten ja sahojen tontteja on kunnostettava muuhun käyttöön.

”Maiden laatu on entistä huonompaa hyödyntämiselle ja käytämiselle. Monessa kohteessa maiden seassa on jätettä”, Rantsi sanoo.

Yrityksen noin 3,7 miljoonan euron liikevaihdosta puolet tulee pilaantuneista maista, puolet vaarallisista jätteistä. Yritys

ottaa vastaan rakennus- ja purkujätteitä, joiden joukossa on usein vaarallisia haitta-aineita tai asbestia.

”Vielä ensi vuodellekin on tulossa isoja asbestipurkuja. Aina tulee vastaan myös uusia rakennusmateriaaleja, joiden haitallisia vaikutuksia ei ole rakennusvaiheessa ymmärretty, kuten nyt kreosoottibetoni. Se sisältää runsaasti PAH-yhdisteitä. Tietämys haitoista lisääntyä, mikä lisää materiaalivirtaa meille.”

Metallialan verkosto käyttöön

Juuri nyt yritys kehittää tapoja hyödyntää jätteenpolton pohjakuonat yhä tarkemmin.

Syyskuun lopussa kuonankäsittelyosaaminen sai vahvistusta, kun Kuusakoski Oy lähti mukaan Suomen Erityisjäte Oy:n toimintaan toisena omistajana LHJ Groupin ohella. Skanska Infra Oy myi Kuusakoskelle 49% osuuden yrityksestä.

”Kuonankäsittely on uusi bisnesalue, joka kiinnostaa Kuusakoskea ja jossa haluamme olla mukana. Omistusosuus Suomen Erityisjätteessä sopii ajatuksiimme, koska Erityisjäte on hyvin hoidettu ja erittäin osaava yhtiö”, Kuusakosken yhteiskuntasuhteiden johtaja **Risto Pohjanpalo** perustelee.

Kuusakoski täydentää kuonien käsittelyn kokonaisuutta.

”Kuusakosken kautta kokonaisuuteen saadaan metalliosaaminen sekä Suomessa ja Pohjoismaissa toimiva verkosto”, Rantsi summaa.

Polttolaitoksille päätyvään jätteeseen jää suuri määrä metalleja. Kuonista ne on mahdollista saada talteen ja hyötykäyttöön. Kun jätteenpolttoverkosto on valmis, Suomessa syntyy noin 300 000 tonnia pohjakuonia. Niistä on saatavissa kolmisen tuhatta tonnia alumiinia ja kuparia ja 30 000 tonnia rautametalleja. ■